

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра джазу та популярної музики

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант ОНП «Музичне мистецтво»
магістерського рівня вищої освіти,
проректор з науково-педагогічної
діяльності та інноваційного розвитку,
професор

Ю.СОКОЛОВСЬКИЙ
25 червня 2021 р

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР
25 червня 2021 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету фортепіано, джазу
та популярної музики, доцент

Т.МІЛОДАН
25 червня 2021 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДИРИГУВАННЯ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Профілізація	«Джазове фортепіано», «Джазові оркестрові інструменти»
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Статус	Вибіркова компонента циклу дисциплін для отримання додаткової кваліфікації (ВК 2.2.1)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Атестаційний екзамен
Термін викладання	1-3 семестри
Факультет	Фортепіано, джазу та популярної музики
Форма навчання	Денна, заочна

Львів – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Диригування» для профілізацій «Джазове фортепіано», «Джазові оркестрові інструменти» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробник:

РУДЕЙ Сергій Ярославович – старший викладач кафедри джазу та популярної музики ЛНМА імені М. В. Лисенка

Робоча програма навчальної дисципліни «Диригування» затверджена на засіданні кафедри джазу та популярної музики

від «18» червня 2021 р., протокол № 6.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є навчання студента диригуванню оркестром.

Основним завданням дисципліни є вивчення і засвоєння всього арсеналу диригентських жестів, схем для різних розмірів, удосконалення навичок візуального контакту з музикантами оркестру шляхом мануальної техніки, процесу висвітлення кульмінаційних моментів і рельєфного розмежування другорядних епізодів музичної форми на противагу основним, оволодіння економним розподілом процесу мануального, динамічного і емоційного впливу на оркестр і публіку як у стадії репетиційного періоду, так і в процесі сценічно-концертного виконання.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК2.**Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК3.**Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
- ЗК4.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК5.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7.**Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК8.**Здатність працювати у міжнародному контексті.
- ЗК9.**Здатність працювати автономно
- ЗК10.**Здатність проведення досліджень на відповідному рівні..

2.2 Спеціальні фахові компетентності (СК)

- СК1.**Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК2.**Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК3.**Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики /.
- СК4.**Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
- СК5.**Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК6.**Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7.Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

2. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

РН2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанровостильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / музикознавчих дисциплін / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

РН10. Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬН ОЇ ДИСЦИПЛІН И	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Всього (денна/заочна)	у тому числі:			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри			
							Лекційні (денна/заочна)	Індивідуальні (денна/заочна)	Практичні (денна/заочна)		1	2	3	4
Диригування		1-3	4	3	90	45/22		45/22		45/68	15/7	15/8	15/7	

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота (денна/заочна)
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				у тому числі:				
				Всього (денна/заочна)	Лекційні (денна/заочна)	Індивідуальні (денна/заочна)	Практичні (денна/заочна)	
I		2	60	30/15		30/15		30/45
	1	1	30	15/7		15/7		15/23
	2	1	30	15/8		15/8		15/22
II		1	30	15/7		15/7		15/23
	3	1	30	15/7		15/7		15/23

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр

№ з/п	Змістовий модуль 1. Оволодіння технікою мануального жесту у роботі над виконанням у стилі «Blues»	<i>Аудиторні (індивідуальні) години (денна/заочна)</i>	<i>Самостійна робота (денна/заочна)</i>
Тема 1	Fank City Ola	5/3	
	Hit and Run		3/6
Тема 2	Magic Flea	5/2	
	Backgrow Politic		4/7
Тема 3	Mira, Mira	5/2	
	Why not		4/6
Підготовка до підсумкового контролю (заліку)			4
Разом		15/7	15/23

2 семестр

№ з/п	Змістовий модуль 2. Робота над творами у стилі «Swing»	<i>Аудиторні (індивідуальні) години (денна/заочна)</i>	<i>Самостійна робота (денна/заочна)</i>
Тема 1	Jazz Police	5/3	
	Crackdown		3/6
Тема 2	Magic Flea	5/3	
	One o'clock Jump		4/6
Тема 3	Fusion what	5/2	

	Some Skunk Funk		4/6
Підготовка до підсумкового контролю (заліку)			4
Разом		15/8	15/22

3 семестр

№ з/п	Змістовий модуль 3. Робота над творами у стилі «Funk»	<i>Аудиторні (індивідуальні) години (денна/заочна)</i>	<i>Самостійна робота (денна/заочна)</i>
Тема 1	Cousin Jeff	3/1	
	One o'clock Jump		1/2
Тема 2	Abracadabra	3/2	
	Fireshaker		1/2
Тема 3	Georgia on My Mind	1/1	
	One more once	1/-	-/2
	Змістовий модуль 4. Робота над творами у стилях «Pop», «Rock»		
Тема 1	Fusion what	3/1	
	Some Skunk Funk		1/2
Тема 2	Crackdown	2/1	
	Love for Sale		1/2
Тема 3	Blue Train	1/1	
	Mira, Mira	1/-	-/2
Підготовка до підсумкового контролю (заліку)			4
Підготовка до Атестаційного екзамену			7
Разом		15/7	15/23

До заліків та Атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під "суб'єктивним", в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під "об'єктивним" – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це "художнє враження", яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання), виявлення належного розуміння особливостей стилістики виконуваних творів, відсутність порушень у фразуванні.

Високий ступінь технічної майстерності.

Досконале виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення). Виявлення артистизму, виразовості, дотримання норм сценічної поведінки.

Висока працездатність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості: музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Добрий ступінь володіння технічними ресурсами.

Добре виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, недостатнє професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільнє художнє враження (з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільне художнє враження
(з обов’язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Середній ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з поточного та семестрового контролю

Бали за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Диригування» інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на Атестаційному екзамені.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Багриновський М. Диригентська техніка рук. М., 1947.
2. Берліоз Г. Диригент оркестру. М., 1966.
3. Вагнер Р. Про диригування. СПб., 1900.
4. Вайнгартнер Ф. Диригент. Диригентське виконавство. – М., 1976
5. 1976
6. Вуд Г. Про диригування. М., 1958
7. Зарицький А. Основи диригування та естрадний ансамбль. Львів, 2006
8. Іванов-Радкевич О. Про виховання диригента. М., 1973
9. Єрем'яш О. Практичні поради з диригування. М., 1964
10. Кан Е. Елементи диригування. Л. 1980
11. Казачков С. Диригентський апарат та його постановка. М., 1967
12. Канерштейн М. Питання диригування. М., 1972
13. Коллеса М. Основи техніки диригування. К., 1960, 1981.
14. Кондрашин К. Про диригентське мистецтво. Л.-М., 1976
15. М., 1977

16. Маталаєв Л. Основи диригентської техніки. М., 1986
17. Малько М. Основи техніки диригування. М.-Л., 1965
18. Мусін І. Про виховання диригента. Л., 1986
19. Мусин И. Техника дирижирования. М.: 1967
20. Ляшко М. Мистецтво диригування як феномен музичної культури», К.:2000
21. Ольхов К. Теоретичні основи диригентської техніки. Л., 1984
22. Пазовський К. Записки диригента. М., 1966
23. Разумний І. Практичний посібник з диригування. К., 1969
24. Рождественський Г. Диригентська аплікатура. Л. 1974
25. Робінсон П. Караян. М. 1981
26. Тольба В. Статті. Спомини. К., 1986
27. Хайкін Б. Бесіди про диригентське ремесло. М., 1984
28. Шерхен Г. Підручник з диригування. М., 1976

Додаткова література

1. Багриновский М. Дирижёрская техника рук. Практическое руководство к изучению основ мануальной техники дирижирования. Высшее училище военных дирижёров советской армии, 1999.
2. Берлиоз Г. Дирижёр оркестра / *Большой трактат о современной инструментовке и оркестровке. т. II.* М.: Музыка, 1972.
3. Геринович О. Деякі аспекти техніки диригування. Рівне, 1983.
4. Гинзбург Л. Избранное. Дирижёры и оркестры. Вопросы теории и практики
5. Дехант Г. Диригування. Нижній Новгород: «Деком» 2000
6. Дирижирования. М.: Советский композитор, 1981
7. Дирижёрское исполнительство. Практика, история, эстетика. *Ред-сост. Гинзбург Л.* М.: Музыка, 1975.
8. Доронюк В. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ. 2005
9. Дращниця Л. Аналітична робота диригента над музичним твором. Львів, 13. 2004.
10. Еремиаш О. Практические советы по дирижированию. М.: Музыка, 1964.
11. Ержемский Г. Психология дирижирования. М.: Музыка, 1988.
12. Казачков С. Дирижерский аппарат и его постановка. М.: Музыка, 1967.
13. Кан Э. Элементы дирижирования. Л.: Музыка, 1980.

18. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. М.: 1965.
19. Кондрашин К. Мир дирижёра. Л.: Музыка, 1976.
20. Луців Ю., Юзюк І. Образне мислення диригента і художнє виконання музичного твору. Львів, 1985.
21. Малько Н. Основы техники дирижирования. М.-Л.: Музыка, 1965.
22. Мусин И. О воспитании дирижёра. Л. Музыка, 1987.
23. Мусин И. Техника дирижирования. Л.: Музыка, 1967.
24. Мюнш Ш. Я – дирижер. М.: Музгиз, 1960.
25. Пазовский А. Записки дирижёра. М.: Музыка, 1966.
26. Питання диригентської майстерності. *Упор. Канерштейн М. К.*: Музична Україна, 1980.
27. Плаксюк Н. Навчання диригуванню. Львів, 1981.
28. Поляков С. Семіотика диригування. К., 1976.
29. Поляков О. Язык дирижирования. К.: Музична Україна, 1987.
3. Фуртвенглер В. О дирижёрском ремесле / Из литературного наследия. Статьи. Беседы. Из записных книжек // *Исполнительское искусство зарубежных стран. вып. 3.* М.: Музыка, 1966.
30. Adler S. The Study of Orchestration. New York – London : W.W.Norton Company, 2018. 2-d edition. 640 p.